

“นวด” อีกหนึ่งทางเลือกเพื่อการรักษาโรค

ในปีงบประมาณ 2552 กรอบการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนสมทบค่าบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในวงเงิน 47.026 ล้านบาท อันมีที่มาจากการเหมาจ่ายรายหัวในอัตรา 1 บาท ต่อประชากรที่ถือบัตรทองแต่ละราย

เป้าหมายสำคัญอยู่ที่การช่วยพัฒนาการแพทย์แผนไทยให้เป็นทางเลือกที่มีคุณภาพ ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสำหรับประชาชน อีกทั้ง สามารถพัฒนาร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

นั่นคือที่มาของ โครงการพัฒนาระบบข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก (อ่านรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการนี้ได้ในคอลัมน์ ปฏิกรณียปัญญา หน้า 18) ที่ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการบริการการแพทย์แผนไทย และได้รายงานข้อมูลที่น่าสนใจไว้ใน สถานการณ์การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 โดยมีประเด็นเด่นดังนี้

- ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็น “ผู้ป่วยนอก”

จากการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลการใช้บริการนวด ประคบ และอบสมุนไพร ในสถานบริการสาธารณสุข ในระบบหลักประกันสุขภาพทั่วประเทศ พบว่า ผู้ที่มารับบริการส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยนอก โดยมีส่วนสูงถึง ร้อยละ 97 และเป็นผู้ป่วยในเพียง ร้อยละ 3 เท่านั้น

- นับวันยิ่งมาแรง

เมื่อเปรียบเทียบสถิติการใช้บริการการนวด ประคบ และอบสมุนไพร ในสถานบริการสาธารณสุขทั่วประเทศ ระหว่างไตรมาสแรกของปี 2551 จนถึง ไตรมาสแรกของปี 2552 (มกราคม 2551-มีนาคม 2552) พบว่า แนวโน้มการใช้บริการเพิ่มขึ้นทุกไตรมาส และเป็นแนวโน้มที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุกภาคของประเทศ

- คนป่วยไม่ค่อยใช้ คู่มือคนปวดเมื่อย

เจาะลงไปเป้าหมายการใช้บริการ เมื่อวิเคราะห์จากตัวเลข ร้อยละ ของผู้ป่วยที่มารักษาด้วยอาการปวดเมื่อย และอัมพฤกษ์ อัมพาต ในสถานบริการสาธารณสุขทั้งหมด พบว่าส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อคลายอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ในขณะที่การนวด ประคบ และอบสมุนไพร เพื่อรักษาโรคเรื้อรัง เช่น อาการอัมพฤกษ์ อัมพาต ยังมีน้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ข้อเท็จจริงนี้สะท้อนถึงค่านิยมของคนส่วนใหญ่ที่มีต่อการใช้บริการการแพทย์แผนไทย พื้นบ้าน และทางเลือก ว่ายังมองเรื่องเหล่านี้ไปเพื่อการบำรุง สร้างเสริมสุขภาพเป็นหลัก

นับเป็นการมองข้ามศักยภาพของมรดกทางภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษฝากไว้ให้ที่น่าเสียดาย ขณะเดียวกัน ก็ถือว่าเป็นความท้าทายที่จะทำให้ประชาชนทั่วประเทศรู้จัก เข้าใจ และใช้ประโยชน์จากการแพทย์แผนไทย พื้นบ้าน และทางเลือกอย่างเหมาะสมกับคุณค่า

โดยอาศัยระบบสิทธิประโยชน์จากหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่เอื้ออำนวยไว้ให้แล้วนี้เป็นเงื่อนไข
หนุนนำ

ที่มา สถานการณ์การแพทย์แผนพื้นบ้าน การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กุมภาพันธ์-
พฤษภาคม 2552) สถานการณ์การให้บริการนวดไทยในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดย รศ.ดร.จิราพร
ลิ้มปานานนท์ และ รัชณี จันทร์เกษ หน่วยงานปฏิบัติการวิจัยเภสัชศาสตร์สังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ศูนย์
ข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้จาก www.dtamsc.com